

Հաստատված է նոր խմբագրությամբ
«Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ
դիտորդ խորհրդի որոշմամբ

Նոր խմբագրությամբ գրանցված է

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկում

Գլխավոր տնօրեն՝ Հայկ Եգանյան

Նախագահ՝ Արթուր Զավադյան

«17» հունվարի, 2019թ.
ք. Երևան
ՀՖԲ-01/072Լ

« __ » _____ 2019թ.

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԲՈՐՍԱ»
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

**ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՈՒԿԱՅԻՆ
ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆՈՆՆԵՐ**

(ՆՈՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ)

Գլուխ 1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1) Սույն կանոններում կիրառվող հասկացություններն ունեն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Օպերատոր) կանոններով սահմանված նշանակությունները:
- 2) Սույն կանոնների համաձայն Շուկայի մասնակից իրավունք ունեն դառնալ ՀՀ կենտրոնական բանկը, ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձը, արժույթային դիլերը, ինչպես նաև, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բանկային գործունեություն իրականացնելու և/կամ ներդրումային ծառայություններ մատուցելու իրավասություն ունեցող անձը, եթե նրանք համապատասխանում են Օպերատորի կանոններով սահմանված պահանջներին:
- 3) Օպերատորի կողմից կազմակերպվող որևէ շուկայում և/կամ հարթակում առևտրին ուղղակիորեն կարող են մասնակցել միայն համապատասխան կարգավիճակ և տվյալ շուկայում և/կամ հարթակում առևտրին մասնակցելու իրավունք ունեցող անձինք:
- 4) Շուկայի մասնակիցներին՝ կախված շուկաների և/կամ հարթակների տեսակներից, Օպերատորի կողմից շնորհվում են հետևյալ կարգավիճակները՝
  - ա) «Բորսայի անդամ», որը շուկայի մասնակցին տալիս է ֆոնդային բորսայում առևտրին մասնակցելու իրավունք.
  - բ) «Պետական պարտատոմսերի շուկայի մասնակից», որը շուկայի մասնակցին տալիս է պետական պարտատոմսերի առևտրի հարթակում առևտրին մասնակցելու իրավունք, իսկ պետական պարտատոմսերի շուկայի Գործակալի կարգավիճակ ունենալու դեպքում՝ նաև պետական պարտատոմսերի աճուրդների հարթակում առևտրին մասնակցելու իրավունք.
  - գ) «Արտարժույթի շուկայի մասնակից», որը շուկայի մասնակցին տալիս է արտարժույթի շուկայում առևտրին մասնակցելու իրավունք.
  - դ) «Վարկային ռեսուրսների շուկայի մասնակից», որը շուկայի մասնակցին տալիս է ժամկետային վարկային ռեսուրսների հարթակում առևտրին մասնակցելու իրավունք:
- 5) Բորսայի անդամները և Բորսայի անդամի կարգավիճակ չունեցող շուկայի մասնակիցները կարող են միաժամանակ ստանալ Շուկայի մասնակցի մեկից ավելի կարգավիճակներ, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն կանոններով:
- 6) Բորսայի անդամները ֆոնդային բորսայում առևտրին մասնակցելու թույլտվության հետ մեկտեղ ստանում են նաև ազատ շուկայի և կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման հարթակներում առևտրին մասնակցելու իրավունք:
- 7) Օպերատորի կողմից կազմակերպվող ֆոնդային բորսայում առևտրին մասնակցելու թույլտվություն ստանալու համար Բորսայի անդամները Օպերատորի հետ կնքում են առևտրային պայմանագիր (պայմանագրի ստանդարտ պայմանները և օրինակելի ձևը սահմանված են սույն կանոնների Հավելված 13-ով):
- 8) Սույն կանոնների՝ Բորսայի անդամներին վերաբերող դրույթները տարածվում են Բորսայի անդամի կարգավիճակ չունեցող շուկայի մասնակիցների վրա, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն կանոններով:

Գլուխ 2. Կարգավիճակին ներկայացվող պահանջները

- 9) Բորսայի անդամի և/կամ պետական պարտատոմսերի շուկայի մասնակցի կարգավիճակ կարող են ստանալ շուկայի այն մասնակիցները, որոնք առնվազն ունեն իր կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին և/կամ իր հաշվին և իր անունից արժեթղթերով գործարքներ կնքելու լիցենզիա (իրավունք կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունք):
- 10) Արտարժույթի շուկայի մասնակցի կարգավիճակ կարող են ստանալ շուկայի այն մասնակիցները, որոնք ունեն արտարժույթի շուկայում գործունեություն իրականացնելու համապատասխան լիցենզիա (իրավունք կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունք):

11) Վարկային ռեսուրսների շուկայի մասնակցի կարգավիճակ կարող են ստանալ շուկայի այն մասնակիցները, որոնք ունեն բանկային գործունեության իրականացման լիցենզիա (իրավունք կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունք):

Գլուխ 3. Բորսայի անդամի կարգավիճակ ստանալու համար ներկայացվող փաստաթղթերը

- 12) Բորսայի անդամի կարգավիճակ ստանալու համար Օպերատորին ներկայացվում է դիմում (այսուհետ՝ Դիմում), որը բաղկացած է Դիմումի տիտղոսաթերթից և սույն կանոնների 14) կետում սահմանված տեղեկությունները ներառող ձևերից և փաստաթղթերից:
- 13) Սույն կանոններով պահանջվող բոլոր փաստաթղթերը Օպերատորին են ներկայացվում տպագիր և հայերեն լեզվով և/կամ Օպերատորի համաձայնությամբ՝ ռուսերեն և/կամ անգլերեն լեզուներով:
- 14) Սույն կանոններով սահմանված Բորսային անդամի կարգավիճակ ստանալու համար դիմումատուն ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերը՝
- ա) Դիմումի տիտղոսաթերթը՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 1-ի,
  - բ) տեղեկություններ դիմումատուի/Մասնակցի վերաբերյալ՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 2-ի,
  - գ) դիմումատուի/Մասնակցի անունից առևտրին մասնակցելու համար լիազորված առևտրի մասնակիցների ինքնության վերաբերյալ տեղեկություններ՝ առևտրի յուրաքանչյուր մասնակցի համար առանձին՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 3-ի,
  - դ) դիմումատուի/Մասնակցի անունից հանդես եկող առևտրի մասնակցին տրված լիազորագիրը՝ առևտրի յուրաքանչյուր մասնակցի համար առանձին՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 4-ի,
  - ե) դիմումատուի անունից դիտորդի կարգավիճակով առևտրային համակարգին միանալու թույլտվություն ունեցող անձանց վերաբերյալ տեղեկություններ՝ յուրաքանչյուր դիտորդի համար առանձին՝ համաձայն սույն կանոնների Հավելված 5-ի,
  - զ) տեղեկություններ դիմումատուի/Մասնակցի իրավասու դրամային, ինչպես նաև իրավասու դեպո և/կամ արտարժույթային հաշիվների վերաբերյալ՝ պետական պարտատոմսերի, արտարժույթի և/կամ վարկային ռեսուրսների հարթակում առևտրին մասնակցելու համար (Հավելված 6-ում նշված օրինակելի ձևին համապատասխան),
  - է) եթե դիմումատուի/Մասնակցի որևէ իրավասու հաշիվը վարվում է Հաշվարկային բանկում, ապա Մասնակցի գրավոր համաձայնությունը (երկու բնօրինակ) Օպերատորի կանոններով նախատեսված դեպքերում և չափով՝ Հաշվարկային բանկում վարվող իր դրամական և/կամ դեպո հաշիվներից համապատասխան միջոցների գանձման իրավունքը Օպերատորին վերապահելու մասին՝ նշելով համապատասխան հաշվեհամարները (Հավելված 7-ում նշված օրինակելի ձևին համապատասխան),
  - ը) եթե դիմումատուի կամ առևտրի իրավունք ունեցող կազմակերպության որևէ իրավասու հաշիվը վարվում է Հաշվարկային գործակալի մոտ, ապա դիմումատուին/Մասնակցին սպասարկող Հաշվարկային գործակալի գրավոր համաձայնությունը (երկու բնօրինակ) Օպերատորի կանոններով նախատեսված դեպքերում և չափով տվյալ Հաշվարկային գործակալի՝ Հաշվարկային բանկում վարվող դրամական և դեպո հաշիվներից համապատասխան միջոցների գանձման իրավունքը Օպերատորին վերապահելու մասին՝ նշելով համապատասխան հաշվեհամարները (Հավելված 8-ում նշված օրինակելի ձևին համապատասխան),
  - թ) պետական գրանցման կամ դրան համարժեք այլ վկայականի պատճենը,
  - ժ) կանոնադրության պատճենը, օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի դեպքում՝ օտարերկրյա ներդրումային ընկերության գրանցման երկրի օրենսդրության համաձայն՝ ներդրումային ընկերության գրանցման վկայականի, կանոնադրության կամ այլ հիմնադիր փաստաթղթերի և ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի

պատճենները և դրանց՝ նոտարական կարգով վավերացված հայերեն թարգմանությունները, այդ թվում՝ մասնաճյուղի կանոնադրության պատճենը,
ժա) հարկային հաշվառման վերցնելու փաստաթղթի պատճենը (ՀՎՀՀ – Հարկ Վճարողի Հաշվառման Համարը),

ժբ) դիմումատուի գործադիր մարմնի ընտրման կամ նշանակման մասին որոշման պատճենը կամ որոշումից համապատասխան քաղվածքը (կոլեգիալ գործադիր մարմնի դեպքում՝ դրա անդամների և ղեկավարի ընտրումը կամ նշանակումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը կամ փաստաթղթից համապատասխան քաղվածքը), օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի դեպքում՝ օտարերկրյա ներդրումային ընկերության կառավարման համապատասխան մարմնի կողմից մասնաճյուղի ղեկավարի նշանակման մասին որոշման պատճենը և դրա՝ նոտարական կարգով վավերացված հայերեն թարգմանությունը,

ժգ) դիմումատուի լիցենզիաների կամ դրանց համարժեք և/կամ հավասարազոր իրավունքները հավաստող այլ փաստաթղթերի պատճենները, օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի դեպքում՝ Կենտրոնական բանկի կողմից տրված օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի գրանցման վկայականի պատճենը,

ժդ) սույն կանոնների Հավելված 2-ի 5-րդ կետում նշված անձանց, ինչպես նաև առևտրի մասնակիցների անձնագրի (անձնագրի բացակայության դեպքում՝ անձը հաստատող այլ փաստաթղթի) պատճենները,

ժե) սույն կանոնների Հավելված 2-ի 5-րդ կետում նշված անձանց, ինչպես նաև առևտրի մասնակիցների մասնագիտական որակավորման վկայականների պատճենները (առկայության դեպքում),

ժզ) եթե դիմումատուն բանկ է կամ բանկային գործունեություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող այլ անձ, ապա Կենտրոնական բանկ ներկայացված՝ ներդրումային ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ տեղեկացման պատճենը, օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի դեպքում՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացված՝ օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի գրանցման դիմումի պատճենը,

ժէ) ժամկետային վարկային ռեսուրսների հարթակում առևտրին մասնակցելու համար՝ դիմումատուի/Մասնակցի գրավոր համաձայնությունը (երկու բնօրինակ) Օպերատորի կանոններով նախատեսված դեպքերում և չափով՝ Մասնակցի կողմից Հաշվարկային բանկում վարվող սեփական հաշվից միջոցներ գանձելու իրավունքը Օպերատորին վերապահելու մասին՝ նշելով համապատասխան հաշվեհամարը (Հավելված 9-ում նշված օրինակելի ձևին համապատասխան),

ժը) դիմումատուի գործադիր մարմնի ղեկավարի կողմից ստորագրված և կնքված առևտրային պայմանագիրը,

ժթ) դիմումատուի հայեցողությամբ այլ փաստաթղթեր, որոնք դիմումատուն հարկ կհամարի ներկայացնել:

15) Սույն գլխի համաձայն Դիմումատուի կողմից Օպերատորին ներկայացվող փաստաթղթերի փաթեթը պետք է լինի արժանահավատ, ամբողջական և պարունակի պահանջվող տեղեկությունները և փաստաթղթերը: Սույն գլխով սահմանված որոշ փաստաթղթերի և տեղեկությունների ներկայացման համար ելնելով Դիմումատուի ունեցած իրավասություններից, Օպերատորը կարող է կիրառել նման փաստաթղթերի կամ տեղեկությունների ներկայացման բացառություններ, եթե դրանց ներկայացումը կիրառելի չեն տվյալ Դիմումատուի նկատմամբ:

Գլուխ 4. Բորսայի անդամի կարգավիճակի շնորհումը

16) Դիմումը ներկայացված է համարվում դրա ստացման պահից: Օպերատորը Դիմումը բավարարելու (մերժելու) մասին որոշում է ընդունում Դիմումը ստանալու պահից առավելագույնը տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

17) Դիմորդի կողմից ներկայացված փաստաթղթերում պարունակվող տեղեկությունների ստուգման նպատակով Օպերատորը կարող է դիմումատուից, Բորսայի անդամներից պահանջել լրացուցիչ

փաստաթղթեր և/կամ տեղեկություններ, պետական մարմիններից հայցել անհրաժեշտ տեղեկություններ, ինչպես նաև ուղարկել իր ներկայացուցչին՝ տեղում ծանոթանալու անհրաժեշտ փաստաթղթերին:

- 18) Եթե Դիմումն ուսումնասիրելու ընթացքում դրանում ներառված տեղեկություններում և/կամ փաստաթղթերում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, ապա դիմումատուն պարտավոր է ներկայացնել նաև փոփոխված տեղեկությունները և փաստաթղթերի փոփոխված տարբերակները մինչև Օպերատորի կողմից Դիմումի բավարարման (մերժման) մասին որոշման ընդունումը: Այդ դեպքում Դիմումը ներկայացված է համարվում փոփոխված տեղեկությունները և փաստաթղթերը Օպերատորի կողմից ստանալու պահից, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոփոխված տեղեկությունները ներկայացվում են Օպերատորի համաձայնությամբ:
- 19) Դիմումն ուսումնասիրելու ընթացքում դրանում թերություններ (վրիպումներ, ոչ իրավաբանական անճշտություններ, թվաբանական սխալներ և նման այլ բացթողումներ) հայտնաբերելու դեպքում մինչև Դիմումի բավարարման (մերժման) մասին որոշման ընդունումը Օպերատորը առնվազն 7 (յոթ) աշխատանքային օր առաջ դիմումատուին տեղեկացնում է հայտնաբերված թերությունների մասին: Դիմումը բավարարելու մասին որոշում կարող է ընդունվել, եթե դրանք ուղղվել են դրանց մասին դիմումատուին տեղեկացնելու օրվանից առավելագույնը 5 (հինգ) աշխատանքային օրվա ընթացքում, հակառակ դեպքում Դիմումի մերժման մասին որոշում է ընդունվում:
- 20) Դիմումատուին Բորսայի անդամի կարգավիճակ շնորհելու մասին որոշումն ընդունում է Օպերատորի գործադիր մարմնի ղեկավարը՝ նշելով այն շուկաները և/կամ հարթակները, որոնցում թույլատրվում է մասնակցել առևտրին, եթե ներկայացված փաստաթղթերը և տեղեկությունները համապատասխանում են Օրենքին, այլ իրավական ակտերին, Օպերատորի կանոններին, և առկա չեն դիմումը մերժելու համար սույն կանոններով սահմանված հիմքերը:
- 21) Որոշումն ընդունելուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին տրվում է որոշման մեկ օրինակը:

Գլուխ 5. Առևտրին մասնակցության թույլատրումը

- 22) Օպերատորի գործադիր մարմնի ղեկավարը Բորսայի անդամի կարգավիճակ շնորհելու մասին որոշման հետ միաժամանակ ստորագրում և կնքում է դիմումով ներկայացված առևտրային պայմանագիրը, որով Բորսայի անդամին թույլատրվում է մասնակցել Օպերատորի շուկաներում և հարթակներում կազմակերպվող առևտրին:
- 23) Առևտրային համակարգում Բորսայի անդամի՝ առևտրին մասնակցության թույլատրման հետ կապված անհրաժեշտ գործողությունները (անհրաժեշտության դեպքում նաև՝ Բորսայի անդամի և նրա առևտրային կողի գրանցումը) կատարվում է սույն գլխի 22) կետում նշված որոշման ընդունման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը՝ մինչև առևտրային նստաշրջանի սկիզբը:
- 24) Բորսայի անդամի անունից հանդես եկող առևտրի յուրաքանչյուր մասնակցի՝ վերջինիս ներկայությամբ Օպերատորի կողմից շնորհվում է ծածկագիր և գաղտնաբառ: Ծածկագիրը և գաղտնաբառը պետք է բաղկացած լինեն միայն լատինական տառերից, թվերից և/կամ հատուկ նշաններից: Առևտրի մասնակցին նվազագույնը 5 նիշից բաղկացած ծածկագիրը շնորհում և առևտրային համակարգում տվյալ ծածկագիրը գրանցում է Օպերատորի լիազորված աշխատակիցը՝ առևտրի մասնակցի համաձայնությամբ: Առևտրի մասնակցի՝ նվազագույնը 8 նիշերի բարդ համադրություն ներառող գաղտնաբառը գեներացվում է առևտրային համակարգի սերվերի վրա աշխատող համապատասխան ծրագրային մոդուլի միջոցով, ավտոմատ մուտքագրվում է առևտրային համակարգ և տպագրվում: Տպագրված գաղտնաբառի ստացմանն չառարկելու փաստը հավաստվում է առևտրի մասնակցի ստորագրությամբ: Տպող սարքի մոտ գաղտնաբառի տպագրման ընթացքում գտնվելու և տպագրված գաղտնաբառին ծանոթանալու իրավունք ունի միայն առևտրի մասնակիցը: Եթե առևտրի մասնակիցը գաղտնաբառի ստացման ընթացակարգում գաղտնիության չափապանման կամ որևէ այլ հիմքով առարկում է գաղտնաբառին, ապա դրա ստացման ընթացակարգը կրկնվում է: Եթե առևտրի մասնակիցը չի առարկում գաղտնաբառին, ապա այն անմիջապես գրանցվում է առևտրային համակարգում,

որից հետո առևտրի տվյալ մասնակիցը, իր տերմինալից առևտրային համակարգ մուտքագրելով իրեն շնորհված ծածկագիրը և տվյալ գաղտնաբառը, կարող է մասնակցել առևտրին:

- 25) Առևտրի նոր մասնակցին ծածկագիր և գաղտնաբառ շնորհվում է, եթե Բորսայի անդամը սույն կանոնների 14) կետի գ) և դ) ենթակետերով սահմանված ձևերը ներկայացրել է Օպերատորին:
- 26) Գաղտնաբառը մոռանալու դեպքում առևտրի մասնակցի պահանջով նրան տրամադրվում է նոր գաղտնաբառ՝ սույն կանոնների 24) կետով սահմանված կարգով:
- 27) Գաղտնաբառը պարտադիր կարգով պետք է փոփոխվի առնվազն վեց ամիսը մեկ անգամ: Եթե գաղտնաբառի վերջին փոփոխման ամսաթվին հաջորդող վեց ամիսների ընթացքում առևտրի մասնակցի գաղտնաբառը վերջինիս պահանջով չի փոփոխվում սույն կանոնների 24) կետով սահմանված կարգով, ապա առևտրի տվյալ մասնակցի մուտքն առևտրային համակարգ արգելափակվում է մինչև վերջինիս կողմից սահմանված կարգով նոր գաղտնաբառի ստացումը:
- 28) Առևտրի նույն մասնակցին մեկից ավելի լիազորագրերի տրման դեպքում հիմք է ընդունվում վերջին լիազորագիրը:
- 29) Բորսայի անդամի անունից հանդես եկող առևտրի մասնակցին աշխատանքից ազատման կամ այլ աշխատանքի տեղափոխման դեպքում Բորսայի անդամը պարտավոր է անմիջապես, բայց ոչ ուշ, քան փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը՝ մինչև առևտրի սկիզբը, այդ մասին տեղեկացնել Օպերատորին սույն կանոնների Հավելված 12-ում նշված օրինակելի ձևին համապատասխան: Ընդ որում՝ չտեղեկացնելու կամ ժամկետի խախտմամբ տեղեկացնելու դեպքում Օպերատորը պատասխանատվություն չի կրում դրա հետևանքով Բորսայի անդամի կամ երրորդ անձի կրած վնասների համար:

Գլուխ 6. Առևտրային համակարգին միացումը

- 30) Հեռացված տերմինալի միջոցով Օպերատորի առևտրային համակարգին միանալու համար՝
  - ա) Բորսայի անդամը պարտավոր է հատկացնել առանձնացված համակարգիչ, որը պետք է ապահովված լինի ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգչային ցանցին կամ ինտերնետին միանալու հնարավորությամբ և բավարարի հետևյալ բավարար պահանջներին՝

Անվանում	Ցուցանիշ
Պրոցեսոր	Pentium 4, 1.6 ԳՀց
Օպերատիվ հիշողություն	1024 ՄԲայտ
Կոշտ սկավառակի վրա ազատ տեղ	500 ՄԲայտ
Տեսաքարտ	1024*768 High color
Մոնիտոր	17 դյույմ
Ցանցային քարտ	Ethernet 10 ՄԲիտ կամ մոդեմ 56.6 Կ
Օպերացիոն համակարգ	Windows Professional 2000/XP, TCP/IP կանխագրերի աջակցում
Անխափան սնուցման աղբյուր	Նվազագույնը 250Վտ հզորություն

- բ) Օպերատորը պարտավոր է Բորսայի անդամի կողմից առանձնացված համակարգչում տեղադրել առևտրային համակարգին հեռացված տերմինալի միջոցով միանալու հնարավորություն տվող ծրագրային մոդուլը, որն ապահովելու է ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգչային ցանցի կամ ինտերնետի միջոցով առևտրային համակարգին իրական ժամանակի ռեժիմում միանալու հնարավորությունը, և կատարել դրա փորձարկումը:
- 31) Հեռացված տերմինալի միջոցով առևտրային համակարգին միանալու անհնարինության դեպքում Օպերատորը առևտրային համակարգին միանալու համար Բորսայի անդամի առևտրի մասնակցին տրամադրում է առևտրային համակարգին միացված համակարգիչ, որում պետք է տեղադրված լինի առևտրային համակարգին իրական ժամանակի ռեժիմում միանալու հնարավորություն տվող ծրագրային մոդուլը:
- 32) Օպերատորի առևտրային համակարգին լրացուցիչ (մեկից ավելի) հեռացված տերմինալները միացվում են սույն կանոնների Հավելված 10-ին համապատասխան Բորսայի անդամի ներկայացրած դիմումի հիման վրա՝ սույն կանոնների 30) և 33) կետերով սահմանված կարգով:

33) Սույն կանոնների 30) կետի բ) ենթակետում նշված գործընթացը և Օպերատորի առևտրային համակարգին միանալու հետ կապված փորձարկումը հաջողությամբ ավարտելուց հետո, Օպերատորի և Բորսայի անդամի ներկայացուցիչները ստորագրում են առևտրային համակարգին միանալու վերաբերյալ Ակտ (սույն կանոնների Հավելված 11-ին համապատասխան):

Գլուխ 7. Բորսայի անդամի կարգավիճակի հայցման դիմումի մերժումը

- 34) Օպերատորը կարող է մերժել դիմումատուի՝ Բորսայի անդամի կարգավիճակի հայցման դիմումը՝ նշելով մերժման պատճառները և իրավական հիմքերը, եթե՝
- ա) դիմումում պահանջվող տեղեկություններն ու փաստաթղթերը ոչ լիարժեք են կամ դրանցում փաստ է խեղաթյուրվել կամ բաց թողնվել.
  - բ) առկա է Օրենքին կամ դրան համապատասխան ընդունված այլ որոշումներին (նորմատիվ իրավական ակտերին) կամ Օպերատորի կանոններին որևէ անհամապատասխանություն կամ դրանցով սահմանված մերժման որևէ այլ հիմք.
  - գ) դիմումը ներկայացնելու օրվան նախորդող վեց ամսվա ընթացքում սույն կանոնների 57) կետով սահմանված կարգով ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դադարեցվել է դիմումատուի Բորսայի անդամի կարգավիճակը Օպերատորի մոտ:
- 35) Բորսայի անդամի կարգավիճակի հայցման դիմումի մերժման մասին որոշումը ստորագրում է Օպերատորի գործադիր մարմնի ղեկավարը, որի մեկ օրինակը տրամադրվում է դիմումատուին այն ստորագրելու օրվանից 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Գլուխ 8. Բորսայի անդամների իրավունքները և պարտականությունները

- 36) Բորսայի անդամներն իրավունք ունեն՝
- ա) մասնակցել առևտրին Բորսայի անդամի կարգավիճակի շնորհման մասին Օպերատորի գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ թույլատրված շուկաներում և/կամ հարթակներում.
  - բ) առևտրին մասնակցել հեռացված տերմինալներից ՍԻԲԷՆԵԹ համակարգչային ցանցով կամ ինտերնետով առևտրային համակարգին իրական ժամանակի ռեժիմում միանալու միջոցով.
  - գ) գրանցել անհրաժեշտ թվով առևտրի մասնակիցներ և դիտորդներ.
  - դ) առաջարկություններ ներկայացնել Օպերատորի կանոններում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ.
  - ե) Բորսայի անդամի կարգավիճակն օգտագործել գովազդային և այլ նպատակներով.
  - զ) Օպերատորի դիտորդ խորհրդի կողմից սահմանված կարգով Օպերատորի տեղեկատվական բազաներից համապատասխան տեղեկություններ ստանալ, օգտվել Օպերատորին պատկանող տեխնիկական միջոցներից և համակարգերից.
  - է) Օպերատորին դիմել տարբեր հարցումներով՝ կապված առևտրի հետ.
  - ը) Օպերատորի մասնագետներից ստանալ խորհրդատվություն առևտրային համակարգից օգտվելու հետ կապված հարցերի վերաբերյալ.
  - թ) Օրենքով, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով և Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով բողոքարկել Օպերատորի մարմինների որոշումները.
  - ժ) Օպերատորի քննարկմանը ներկայացնել առաջարկություններ և դիտողություններ՝ կապված Օպերատորի, նրա մարմինների և Բորսայի անդամների գործունեության հետ.
  - ժա) օգտվել Օպերատորի կանոններով սահմանված այլ իրավունքներից:
- 37) Բորսայի անդամները պարտավոր են՝
- ա) թույլ չտալ Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցության իրավունքի չարաշահում կամ անբարեխիղճ վարքագիծ.
  - բ) պահպանել Օպերատորի կողմից սահմանված վարքագծի էթիկայի սկզբունքները, կանոնները և ստանդարտները ինչպես Բորսայի այլ անդամների, այնպես էլ իրենց հաճախորդների կամ պարտատերերի նկատմամբ.

- գ) պահպանել Օրենքի, Կենտրոնական բանկի որոշումների, Օպերատորի կանոնների և իր կողմից ընդունված ներքին կանոնների պահանջները.
  - դ) կատարել Օպերատորի դիտորդ խորհրդի և այլ մարմինների որոշումները.
  - ե) Օպերատորի կողմից վերահսկողության իրականացման համար Օրենքով, այլ նորմատիվ իրավական ակտերով և Օպերատորի կանոններով նախատեսված սահմաններում և կարգով ապահովել անհրաժեշտ տեղեկատվության մատչելիությունը.
  - զ) հեռացված տերմինալը կամ իրեն տրամադրված տերմինալը պահպանել սարքին վիճակում և գերծ պահել համակարգչային վիրուսներից.
  - է) չբազմացնել և երրորդ անձին չփոխանցել Օպերատորի կողմից տրամադրվող ծրագրային ապահովումը.
  - ը) Օպերատորի կողմից տրամադրված ծրագրային ապահովումն օգտագործել միայն Օպերատորի կանոնների և Օպերատորի հետ կնքված առևտրային պայմանագրի շրջանակներում.
  - թ) նախաառևտրային նստաշրջանի, բացման աճուրդի, առևտրային և հետառևտրային նստաշրջանների ընթացքում առևտրային համակարգում առկա տեղեկությունները նույն նախաառևտրային նստաշրջանի, բացման աճուրդի, առևտրային և հետառևտրային նստաշրջանների ընթացքում չհրապարակել կամ այլ ձևով երրորդ անձանց հասանելի չդարձնել.
  - ժ) ապահովել Օպերատորին ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանությունը սույն կանոններով սահմանված ձևերին և պահանջներին.
  - ժա) Օպերատորի պահանջով Օպերատորին տրամադրել լրացուցիչ տեղեկություններ, այդ թվում՝ Բորսայի անդամի նկատմամբ կիրառված պատժամիջոցների և Բորսայի անդամի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ.
  - ժբ) ժամանակին վճարել անդամավճարները և Օպերատորի կանոններով կամ Օպերատորի հետ կնքված պայմանագրերով սահմանված այլ վճարները:
- 38) Բորսայի անդամներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ:

Գլուխ 9. Օպերատորին տեղեկատվության ներկայացման կարգը և պայմանները

- 39) Սույն կանոնների 14) կետում (բացառությամբ սույն կանոնների 14) կետի բ), թ), ժ), ժա), ժբ), ժգ) և ժե) ենթակետերի) նշված փաստաթղթերում և ձևերում ներառված տեղեկությունների փոփոխության դեպքում այդ փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելուց 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում Բորսայի անդամը համապատասխան փաստաթղթի փոփոխված տարբերակը կամ փոփոխված տեղեկությունները ներառող ձևը պարտավոր է ներկայացնել Օպերատորին:
- 40) Սույն կանոնների 14) կետի բ), թ), ժ), ժա), ժբ), ժգ), ժդ) և ժե) ենթակետերում նշված փաստաթղթերում և ձևերում ներառված տեղեկությունների փոփոխության դեպքում այդ փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելուց 10 (տաս) աշխատանքային օրվա ընթացքում Բորսայի անդամը համապատասխան փաստաթղթի փոփոխված տարբերակը կամ փոփոխված տեղեկությունները ներառող ձևը պարտավոր է ներկայացնել Օպերատորին:
- 41) Բորսայի անդամն իր ներդրումային ծառայությունների լիցենզիայի (իրաունքի կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունքի) առանձին տեսակների մատուցման ժամանակավոր սահմանափակման կամ կասեցման, սահմանափակման կամ կասեցման վերացման, լիցենզիայի (իրաունքի կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունքի) գործողության դադարեցման կամ ուժը կորցրած ճանաչվելու դեպքում պարտավոր է դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվանից 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին տեղեկացնել Օպերատորին: Ընդ որում՝ չտեղեկացնելու կամ ժամկետի խախտմամբ տեղեկացնելու դեպքում Օպերատորը պատասխանատվություն չի կրում Բորսայի տվյալ անդամի անունից լիազորված առևտրի մասնակցի կողմից Օպերատորի կանոնների պահանջների խախտմամբ առևտրային համակարգ մուտքագրված հայտերի, հասցեական առաջարկների և կնքված գործարքների համար:

- 42) Բորսայի անդամը վերակազմակերպման կամ լուծարման մասին որոշում կայացնելու դեպքում պարտավոր է որոշման կայացման օրվանից 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին տեղեկացնել Օպերատորին:
- 43) Բորսայի անդամը պարտավոր է սույն կանոնների 37) կետի ժա) ենթակետով սահմանված պահանջը ստանալու օրվանից պահանջում նշված ժամկետում Օպերատորին ներկայացնել պահանջվող տեղեկությունները:
- 44) Սույն գլխին համապատասխան Օպերատորին տեղեկությունները կարող են ներկայացվել թղթային կրիչով կամ էլեկտրոնային եղանակով՝ ՍիԲիԷՆԵթ համակարգչային ցանցով: Օպերատորը Բորսայի անդամներին գրություններ, ծանուցումներ և այլն կարող է ուղարկել ինչպես թղթային եղանակով, այնպես էլ ՍիԲիԷՆԵթ համակարգչային ցանցով:
- 45) Սույն կանոնների 14) կետի ա), գ), դ), ե), զ), է), ը), թ) և ժէ) ենթակետերում նշված փաստաթղթերի փոփոխված տարբերակները կամ փոփոխված տեղեկությունները ներառող ձևերը Օպերատորին պետք է ներկայացվեն միայն թղթային կրիչով:
- 46) ՍիԲիԷՆԵթ համակարգչային ցանցով ուղարկված փաստաթուղթը պետք է պարտադիր օժտված լինի փաստաթղթի առաքումը և ստացումը հաստատող անդորրագրերը ստանալու հնարավորությամբ, պաշտպանված լինի էլեկտրոնային ստորագրությամբ և ծածկագրումով: ՍիԲիԷՆԵթ համակարգչային ցանցով ուղարկված փաստաթուղթը վավեր է, եթե այն օժտված է ուղարկող կողմի էլեկտրոնային ստորագրությամբ և ուղարկվել է ստացող կողմի՝ ՍիԲիԷՆԵթ համակարգչային ցանցի Լոտուս Դոմինո սերվերում գրանցված իրավասու հասցեով: Իրավասու հասցեն նշվում է Օպերատորի հետ կնքված Առևտրային պայմանագրում և/կամ սույն կանոնների Հավելված 2-ին համապատասխան ներկայացված տեղեկություններում:

Գլուխ 10. Առևտրին մասնակցության իրավունքի կասեցումը

- 47) Բորսայի անդամի՝ Օպերատորի կողմից կազմակերպվող շուկաներում և/կամ հարթակներում առևտրին թույլատրված բոլոր կամ որոշ ֆինանսական գործիքներով առևտրին մասնակցելու իրավունքը կարող է կասեցվել եթե՝
  - ա) Կենտրոնական բանկը որոշում է ընդունել Բորսայի տվյալ անդամի՝ ներդրումային ծառայությունների առանձին տեսակների մատուցման ժամանակավոր սահմանափակման մասին կամ կասեցվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բանկային գործունեության և/կամ ներդրումային ծառայությունների մատուցման իրավունքը,
  - բ) Բորսայի տվյալ անդամը խախտել է Օրենքի, այլ նորմատիվ իրավական ակտերի, Օպերատորի կանոնների պահանջները, չի կատարել Օպերատորի մարմինների պարտադիր կատարման ենթակա որոշումները կամ Օպերատորի նկատմամբ ստանձնած իր պարտավորությունները, որի համար Օպերատորի կանոններով սահմանված է տույժ՝ առևտրի իրավունքի կասեցման տեսքով:
- 48) Սույն կանոնների 47) կետի ա) ենթակետի հիման վրա առևտրին մասնակցության իրավունքը կասեցվում է ներդրումային ծառայության տվյալ տեսակի մատուցման ժամանակավոր սահմանափակման կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում բանկային գործունեության և/կամ ներդրումային ծառայությունների մատուցման համապատասխան իրավունքի կասեցման ժամկետով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բորսայի տվյալ անդամը տվյալ պահին ունի տվյալ շուկայում և/կամ հարթակում գործառնություններ իրականացնելու այլ լիցենզիա (իրավունք կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունք):
- 49) Սույն կանոնների 47) կետի բ) ենթակետի հիման վրա առևտրի իրավունքի կասեցման վերաբերյալ որոշումն ընդունում է Օպերատորի դիտորդ խորհուրդը, եթե այլ բան սահմանված չէ Օպերատորի կանոններով, որի դեպքում առևտրի իրավունքը կասեցված է համարվում որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

- 50) Բորսայի անդամը, որի առևտրի իրավունքը կասեցված է, պարտավոր է կատարել Օպերատորի դիտորդ խորհրդի և այլ մարմինների պարտադիր կատարման ենթակա որոշումները և հանձնարարականները:
- 51) Բորսայի այն անդամները, որոնց առևտրի իրավունքը կասեցված է, գրկվում են սույն կանոնների 36) կետերով (բացառությամբ սույն կանոնների 36) կետի դ), է), ը), թ) և ժ) ենթակետերի) սահմանված իրավունքներից և պարտավոր են կատարել սույն կանոնների 37) կետում նշված պարտականությունները:
- 52) Սույն կանոնների 47) կետի բ) ենթակետի հիման վրա Բորսայի անդամի առևտրի իրավունքի կասեցումը դադարեցվում է մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը Բորսայի տվյալ անդամի դիմումի հիման վրա, եթե վերացել են առևտրի իրավունքի կասեցման հիմքերը:
- 53) Առևտրի իրավունքի կասեցումը դադարեցված է համարվում կասեցման ժամկետը լրանալու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից:

Գլուխ 11. Բորսայի անդամի կարգավիճակի դադարեցումը

- 54) Բորսայի անդամի կարգավիճակը կարող է կամավոր կամ հարկադիր դադարեցվել կամ ինքնաբերաբար դադարել սույն գլխով սահմանված կարգով:
- 55) Բորսայի անդամի կարգավիճակը կամավոր դադարեցվում է, եթե Բորսայի տվյալ անդամը հրաժարվել է իրեն շնորհված Բորսայի անդամի կարգավիճակից՝ այդ մասին գրավոր դիմելով (տեղեկացնելով) Օպերատորին:
- 56) Բորսայի անդամի կարգավիճակից կամավոր հրաժարվելու դեպքում Բորսայի անդամի կարգավիճակը դադարեցված է համարվում համապատասխան դիմումի ստացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից՝ Օպերատորի գործադիր մարմնի ղեկավարի համապատասխան որոշմամբ:
- 57) Բորսայի անդամի կարգավիճակը կարող է հարկադիր դադարեցվել Օպերատորի դիտորդ խորհրդի որոշմամբ՝ սույն կանոնների 58) կետում սահմանված հիմքերից որևէ մեկի կամ մի քանիսի առկայության դեպքում, որի դեպքում Բորսայի անդամի կարգավիճակը դադարեցված է համարվում համապատասխան որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից:
- 58) Բորսայի անդամի կարգավիճակի հարկադիր դադարեցման հիմքերն են՝
  - ա) Օրենքի, այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների պարբերական կամ էական, ակնհայտ չարամտությամբ խախտումները.
  - բ) Օպերատորի կանոնների պահանջների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը.
  - գ) Օպերատորի նկատմամբ ստանձնած պարտավորությունների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը.
  - դ) Օպերատորի կողմից սահմանված մասնագիտական վարքագծի էթիկայի սկզբունքների չպահպանելը կամ դրանց խախտմամբ գործելը,
  - ե) Օպերատորի մարմինների կողմից ընդունված՝ պարտադիր կատարման ենթակա որոշումների չկատարելը:
- 59) Բորսայի անդամի կարգավիճակը հարկադիր դադարեցնելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
- 60) Բորսայի անդամի կարգավիճակն ինքնաբերաբար դադարում է Բորսայի անդամի՝ Օպերատորի կողմից կազմակերպվող շուկաներում և/կամ հարթակներում սույն կանոններով սահմանված առևտրին մասնակցությունը թույլատրող լիցենզիան (իրավունքը կամ դրան համարժեք և/կամ հավասարազոր այլ իրավունքը) ուժը կորցրած ճանաչվելու մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանից:
- 61) Բորսայի անդամի կարգավիճակի դադարեցման կամ ինքնաբերաբար դադարելու պահից երեսուն օրվա ընթացքում տվյալ կազմակերպությունը պարտավոր է մարել Օպերատորի նկատմամբ իր պարտավորությունները (առկայության դեպքում):

Գլուխ 12. Անցումային դրույթներ

- 62) Սույն կանոնները ներառում են նաև հավելվածներ, որոնք հանդիսանում են կանոնների անբաժանելի մասը:
- 63) Սույն կանոններում փոփոխություններն ու լրացումները դրա անբաժանելի մասն են և ուժի մեջ են մտնում օրենքով սահմանված կարգով, եթե այլ բան սահմանված չէ սույն կանոններով:

**«Հայաստանի ֆոնդային բորսա»
բաց բաժնետիրական ընկերությանը**

Դիմում

Սույնով հայցում եմք _____ շնորհել
(ընկերության անվանումը)

Շուկայի մասնակցի հետևյալ կարգավիճակ(ներ)ը՝

- Բորսայի անդամ,
- Պետական պարտատոմսերի շուկայի մասնակից,
  - այդ թվում՝ պետական պարտատոմսերի աճուրդների հարթակում առևտրին մասնակցելու իրավունքով
- Արտարժույթի շուկայի մասնակից,
- Վարկային ռեսուրսների շուկայի մասնակից:

Միաժամանակ հավաստում եմք, որ ընդունում եմք «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կանոնների պահանջները, ինչպես նաև հաստատում եմք «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքին, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի որոշումներին և «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ի կանոններին համապատասխան գործելու մեր համաձայնությունը:

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝ _____ (պաշտոնը) _____ (անուն, ազգանուն) _____ (ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԴԻՄՈՒՄԱՏՈՒԻ/ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Անվանումը

Լրիվ հայերեն անվանումը, հիմնադիր փաստաթղթերին համապատասխան (առկայության դեպքում՝ նաև ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով)	
Կրճատ հայերեն անվանումը, հիմնադիր փաստաթղթերին համապատասխան (առկայության դեպքում՝ նաև ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով)	

2. Հասցեն և կապի միջոցները

Գտնվելու վայրը	
Փոստային հասցեն (գործունեության վայրը)	
Հեռախոս	
Ֆաքս	
Էլեկտրոնային փոստ	
ՍԻԲԻԷՆԵԹ համակարգչային ցանցի իրավասու էլեկտրոնային հասցե	
Ինտերնետային կայքի հասցե	
Հեռացված տերմինալի IP հասցե	

3. Գրանցումը

Գրանցման երկիրը	
Գրանցման համարը և ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի)	

4. Գործունեության լիցենզիա

(նշել լիցենզիայի տեսակը, համարը և տրման ամսաթիվը, ում կողմից է տրված և լիցենզիայով (իրավունքով) թույլատրված գործունեության տեսակները)

1.	
2	
.	
..	

5. Տեղեկություններ Դիմումատուի ղեկավարների և պատասխանատու աշխատակիցների վերաբերյալ

(նշել տեղեկություններ դիմումատուի գործադիր մարմնի ղեկավարի և տեղակալների (գործադիր մարմնի անդամների), (օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի դեպքում՝ մասնաճյուղի ղեկավարի), գլխավոր հաշվապահի, ներքին աուդիտորի, առևտրին մասնակցելու համար լիազորված

ստորաբաժանումների ղեկավարների, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և առևտրային համակարգի ծրագրային մոդուլների անվտանգությունն ապահովող պատասխանատու աշխատակիցների վերաբերյալ)

N	անունը, ազգանունը	գրադեցրած պաշտոնը և այդ պաշտոնում աշխատանքի ընդունման ամսաթիվը	մասնագիտական որակավորման հավաստագր(եր)ի սերիան, համարը և տրման ամսաթիվը (առկայության դեպքում)	կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ)
1.				
2.				
..				

6. Տեղեկություններ ձայնի իրավունք տվող դիմումատուի բաժնային արժեթղթերի 10 (տաս) և ավելի տոկոսի սեփականատերերի վերաբերյալ՝ իրավաբանական անձանց համար

N	Ֆիրմային անվանումը	գտնվելու վայրը, փոստային հասցեն	գրանցման երկիրը, գրանցման համարը և ամսաթիվը, կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ, ինտերնետային կայքի հասցե)	բաժնետոմսերի (բաժնեմասի) քանակը և տեսակարար կշիռը
1.				
2.				
..				

7. Տեղեկություններ ձայնի իրավունք տվող դիմումատուի բաժնային արժեթղթերի 10 (տաս) և ավելի տոկոսի բաժնետերերի վերաբերյալ՝ ֆիզիկական անձանց համար

N	անունը, ազգանունը	անձնագրի սերիան և համարը	բնակության վայրը և կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ)	բաժնետոմսերի (բաժնեմասի) քանակը և տեսակարար կշիռը
1.				
2.				
..				

8. Տեղեկություններ ներդրումային ընկերության, բանկի, վարկային կազմակերպության, ապահովագրական ընկերության կամ բորսայական առևտրին թույլատրված այն արժեթղթերի թողարկողների վերաբերյալ, որոնցում դիմումատուն ձայնի իրավունք տվող բաժնային արժեթղթերի 5 (հինգ) և ավելի տոկոսի սեփականատեր է

N	Ֆիրմային անվանումը	գտնվելու վայրը, փոստային հասցեն	գրանցման երկիրը, գրանցման համարը և ամսաթիվը, կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ, ինտերնետային կայքի հասցե)	բաժնետոմսերի (բաժնեմասի) քանակը և տեսակարար կշիռը
1.				
2.				
..				

9. Տեղեկություններ այլ կազմակերպությունների վերաբերյալ, որոնց դիմումատուն անդամակցում է

N	անվանումը	գտնվելու վայրը, փոստային հասցեն	գրանցման երկիրը, գրանցման համարը և ամսաթիվը, կապի միջոցները (հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ, ինտերնետային կայքի հասցե)	անդամության ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի)
1.				
2.				
..				

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝

_____ (կաշտոնը)

_____ (անուն, ազգանուն)

_____ (ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

Լուսանկար
(3x4 սմ)

Տեղեկություններ Առևտրի մասնակցի վերաբերյալ

Առևտրի մասնակցի անունը, ազգանունը և հայրանունը		
Դիմումատուի կազմում առևտրի մասնակցի զբաղեցրած պաշտոնը		
Առևտրի մասնակցի անձնագրի տվյալները (սերիան, համարը, երբ և ում կողմից է տրվել)		
Առևտրի մասնակցի ծննդյան ամսաթիվը, ծննդավայրը, քաղաքացիությունը		
Առևտրի մասնակցի մասնագիտական որակավորման հավաստագր(եր)ի սերիան, համարը , տրման ամսաթիվը և ժամկետի ավարտը (առկայության դեպքում)		
Կապի միջոցներ	հեռախոս	
	ֆաքս	
	Էլեկտրոնային փոստ	
	ՍիԲիԷլՆեթ համակարգչային ցանցի էլեկտրոնային հասցե	
	այլ	
Առևտրի մասնակցի ստորագրության նմուշը		

Գործադիր

մարմնի ղեկավար՝ _____

(պաշտոնը)

(անուն, ազգանուն)

(ստորագրություն)

« _____ » _____ թ.

Կ.Տ.

**ԱՌԵՎՏՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՔԱՐՏ**

(քարտի տրման վայրը)

(տրման ամսաթիվը)

Սույն քարտով _____

(ընկերության անվանումը)

(այսուհետ՝ Ընկերություն) իր աշխատակից _____-ին

(անուն, ազգանուն)

(անձնագիր՝ _____, տրված «_____» _____ թ.-ին _____-ի կողմից)

իրավունք է տալիս՝

- 1) Հայաստանի ֆոնդային բորսա ԲԲԸ-ում (այսուհետ՝ Օպերատոր) հանդես գալու որպես Ընկերության առևտրի մասնակից՝ հետևյալ իրավասություններով՝

Ընկերության միջոցների ապահեպոնացումների կատարում	
<p>Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկա՝</p> <p>Մասնակցություն ֆոնդային բորսայի հարթակում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p> գործարքների կնքում դիտորդ¹</p> <p>Մասնակցություն ազատ շուկայի հարթակում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p> գործարքների կնքում դիտորդ¹</p> <p>Մասնակցություն կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման հարթակում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p> գործարքների կնքում դիտորդ¹</p>	
<p>Պետական պարտատոմսերի շուկա</p> <p>Մասնակցություն պետական պարտատոմսերի առևտրի հարթակում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p> գործարքների կնքում դիտորդ¹</p> <p>Մասնակցություն պետական պարտատոմսերի աճուրդների հարթակում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p> գործարքների կնքում դիտորդ¹</p>	

¹ Այս իրավասությունը շնորհելու դեպքում առևտրի մասնակիցը հնարավորություն է ունենալու տարբերակել այն հայտերը, որոնք մուտքագրվել են տվյալ գործիքով գործարքներ կնքելու իրավունք ունեցող՝ նույն կազմակերպության առևտրի այլ մասնակիցների կողմից:

<p>Մասնակցություն արտարժույթի շուկայում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p>☐ գործարքների կնքում ☐ դիտորդ¹</p>	<p>☐ այո ☐ ոչ</p>
<p>Մասնակցություն ժամկետային վարկային ռեսուրսների հարթակում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p>☐ գործարքների կնքում ☐ դիտորդ¹</p>	<p>☐ այո ☐ ոչ</p>
<p>Մասնակցություն հասցեական գործարքներում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p>☐ գործարքների կնքում ☐ դիտորդ¹</p>	<p>☐ այո ☐ ոչ</p>
<p>Մասնակցություն ռեպո/սվոպ գործարքներում (եթե այո, ապա նշել հետևյալ իրավունքներից որևէ մեկը)</p> <p>☐ գործարքների կնքում ☐ դիտորդ¹</p>	<p>☐ այո ☐ ոչ</p>

- 2) ստանալու Օպերատորի կողմից Ընկերության առևտրի մասնակցին տրամադրվող՝ առևտրային համակարգ մուտք գործելու ծածկագիրը և գաղտնաբառը,
- 3) առևտրին մասնակցելու Օպերատորի կողմից տրամադրված և Ընկերության հեռացված տերմինալների միջոցով,
- 4) Օպերատորից ստանալու Ընկերության կողմից առևտրի ընթացքում կնքված գործարքների գրանցման վկայականների թղթային օրինակները,

ինչպես նաև կատարելու սույն քարտով տրված իրավունքների հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ գործողությունները:

Գործադիր

մարմնի ղեկավար՝ _____

(պաշտոնը)

(անուն, ազգանուն)

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

Տեղեկություններ Դիտորդի վերաբերյալ

Դիտորդի անունը, ազգանունը և հայրանունը		
Դիմումատուի կազմում գրադեցրած պաշտոնը		
Անձնագրի տվյալները (սերիան, համարը, երբ և ում կողմից է տրվել)		
Կապի միջոցներ	հեռախոս	
	ֆաքս	
	էլեկտրոնային փոստ	
	ՍԻԲԻԷՆԵԹ համակարգչային ցանցի էլեկտրոնային հասցե	
	այլ	
Հեռացված դիտորդի տերմինալի IP հասցե		
Դիտարկվող շուկաները և/կամ հարթակները	կորպորատիվ արժեթղթերի շուկա, (եթե այո, ապա նշել հարթակները)	այո ոչ
	ֆոնդային բորսայի հարթակ ազատ շուկայի հարթակ կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման հարթակ	
	պետական պարտատոմսերի շուկա (եթե այո, ապա նշել հարթակները)	այո ոչ
	պետական պարտատոմսերի առևտրի հարթակ պետական պարտատոմսերի աճուրդների հարթակ	
	արտարժույթի շուկա	այո ոչ
	Ժամկետային վարկային ռեսուրսների հարթակ	այո ոչ
	հասցեական գործարքներ	այո ոչ

	ոնպո/սվոյ գործարքներ	այո իչ
Դիտորդի իրավասությունները	դիտարկվող շուկաներում և/կամ հարթակներում Դիմումատուի սեփական հայտերը և կնքված գործարքները տարբերակելու իրավասությամբ	այո իչ

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝

_____

(պաշտոնը)

_____

(անուն, ազգանուն)

_____

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

Տեղեկություններ իրավասու հաշիվների վերաբերյալ

Հաշվի տեսակը	Հաշիվը վարող բանկի անվանումը	Հաշվի համարը	Արժույթ
ՀՀ դրամով սեփական իրավասու հաշիվ			AMD
ՀՀ դրամով ամփոփ հաճախորդների իրավասու հաշիվ			AMD

Հաշվի տեսակը*	Հաշիվը վարող բանկի անվանումը	Հաշվի համարը	Արժույթ
ԱՄՆ դոլարով սեփական իրավասու հաշիվ			USD
ԱՄՆ դոլարով ամփոփ հաճախորդների իրավասու հաշիվ			USD
Եվրոյով սեփական իրավասու հաշիվ			EUR
Եվրոյով ամփոփ հաճախորդների իրավասու հաշիվ			EUR

* Լրացվում է արտարժույթի բորսայական առևտրին մասնակցելու համար

Հաշվի տեսակը**	Հաշիվը վարող ենթապահառուի անվանումը	Հաշվի համարը
Սեփական դեպո իրավասու հաշիվ		
Ամփոփ հաճախորդների դեպո իրավասու հաշիվ		

** Լրացվում է պետական պարտատոմսերի բորսայական առևտրին մասնակցելու համար

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝

(պաշտոնը)

(անուն, ազգանուն)

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կենտրոնական բանկում վարվող սեփական հաշիվներից միջոցներ գանձելու իրավունք վերապահելու մասին

1. Սույնով _____
(ընկերության անվանումը)

(այսուհետ՝ Դիմումատու/Մասնակից) տալիս է իր համաձայնությունը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում վարվող իր հաշիվներից միջոցներ գանձելու իրավունքը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» բաց բաժնետիրական ընկերությանը (այսուհետ՝ Օպերատոր) վերապահելու մասին՝ սույն Համաձայնության մեջ նշված պայմաններով:

2. Սույն Համաձայնությունը տրվում է Դիմումատուի/Մասնակցի իրավասու հաշիվներին Օպերատորի հաշիվներից կատարված փոխանցումների ճշգրտումներ կատարելու նպատակով՝ Օպերատորի «Պետական պարտատոմսերի քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 7-րդ գլխի 10) և 11) կետերում, Օպերատորի «Արտարժույթի քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 7-րդ գլխի 10) և 11) կետերում, ինչպես նաև Օպերատորի «Ժամկետային վարկային ռեսուրսների քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 7-րդ գլխի 10) և 11) կետերում նշված դեպքերում և չափով:

3. Օպերատորին տրված գանձման իրավունքը տարածվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում Դիմումատուի/Մասնակցի հետևյալ հաշիվների վրա՝

ՀՀ դրամով սեփական հաշիվ	
ԱՄՆ դոլարով սեփական հաշիվ	
Եվրոյով սեփական հաշիվ	
Դեպո սեփական հաշիվ	
Դեպո ամփոփ հաճախորդների հաշիվ	

4. Օպերատորի կողմից Դիմումատուի/Մասնակցի վերը նշված հաշիվներից տվյալ օրը գանձվող միջոցների գումարը (ծավալը) չի կարող գերազանցել Օպերատորի հաշիվներից Դիմումատուի/Մասնակցի հաշիվներին նույն օրվա ընթացքում փոխանցված միջոցների գումարի (ծավալի) չափը:

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝ _____
(պաշտոնը) (անուն, ազգանուն) (ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կենտրոնական բանկում վարվող սեփական հաշիվներից միջոցներ գանձելու իրավունք վերապահելու մասին

1. Սույնով _____

(Հաշվարկային գործակալի անվանումը)

(այսուհետ՝ Հաշվարկային գործակալ) տալիս է իր համաձայնությունը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում վարվող իր հաշիվներից միջոցներ գանձելու իրավունքը «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» բաց բաժնետիրական ընկերությանը (այսուհետ՝ Օպերատոր) վերապահելու մասին՝ սույն Համաձայնության մեջ նշված պայմաններով:

2. Սույն Համաձայնությունը տրվում է _____-ի

(անվանումը)

(այսուհետ՝ Դիմումատի/Մասնակից) Հաշվարկային գործակալի մոտ վարվող իրավասու հաշիվներին Օպերատորի հաշիվներից կատարված փոխանցումների ճշգրտումներ կատարելու նպատակով՝ Օպերատորի «Պետական պարտատոմսերի քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 7-րդ գլխի 10) և 11) կետերում, Օպերատորի «Արտարժույթի քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 7-րդ գլխի 10) և 11) կետերում, ինչպես նաև Օպերատորի «Ժամկետային վարկային ռեսուրսների քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 7-րդ գլխի 10) և 11) կետերում նշված դեպքերում և չափով:

3. Հաշվարկային գործակալը վարում է Դիմումատի/Մասնակցի հետևյալ իրավասու հաշիվները՝

ՀՀ դրամով սեփական հաշիվ	
ՀՀ դրամով ամփոփ հաճախ. հաշիվ	
ԱՄՆ դոլարով սեփական հաշիվ	
ԱՄՆ դոլարով ամփոփ հաճախ. հաշիվ	
Եվրոյով սեփական հաշիվ	
Եվրոյով ամփոփ հաճախ. հաշիվ	
Դեպո սեփական հաշիվ	
Դեպո ամփոփ հաճախ. հաշիվ	

4. Օպերատորին տրված գանձման իրավունքը տարածվում է ՀՀ կենտրոնական բանկում Հաշվարկային գործակալի հետևյալ հաշիվների վրա՝

ՀՀ դրամով սեփական հաշիվ	
ԱՄՆ դոլարով սեփական հաշիվ	
Եվրոյով սեփական հաշիվ	
Դեպո սեփական հաշիվ	
Դեպո ամփոփ հաճախ. հաշիվ	

5. Օպերատորի կողմից Հաշվարկային գործակալի հաշիվներից տվյալ օրը գանձվող միջոցների գումարը (ծավալը) չի կարող գերազանցել Օպերատորի հաշիվներից Հաշվարկային գործակալի մոտ վարվող Դիմումատուի/Մասնակցի հաշիվներին նույն օրվա ընթացքում փոխանցված միջոցների գումարի (ծավալի) չափը:

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝

_____

(պաշտոնը)

(անուն, ազգանուն)

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կենտրոնական բանկում վարվող սեփական հաշվից միջոցներ գանձելու իրավունք վերապահելու մասին

1. Սույնով

(ընկերության անվանումը)

(այսուհետ՝ Դիմումատու/Մասնակից) տալիս է իր համաձայնությունը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում վարվող իր դրամային _____ թղթակցային հաշվից միջոցներ գանձելու իրավունքը Օպերատորին վերապահելու մասին՝ սույն Համաձայնության մեջ նշված պայմաններով:

2. Սույն Համաձայնությունը տրվում է ժամկետային վարկային ռեսուրսներով Դիմումատուի/Մասնակցի կողմից կնքված գործարքների մարումն ապահովելու նպատակով՝ Օպերատորի «Ժամկետային վարկային ռեսուրսների քլիրինգի և վերջնահաշվարկի կանոնների» 8-րդ գլխի 1) կետում նշված դեպքում և չափով:

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝ _____

(պաշտոնը)

(անուն, ազգանուն)

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

**«Հայաստանի ֆոնդային բորսա»
բաց բաժնետիրական ընկերությանը**

Դիմում

**Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային համակարգում
լրացուցիչ հեռացված տերմինալի գրանցման մասին**

Սույնով հայցում եմք Հայաստանի ֆոնդային բորսայի առևտրային համակարգում գրանցել
_____ լրացուցիչ _____ (_____)
հատ
(ընկերության անվանումը)

հեռացված տերմինալ, ընդ որում՝

առևտրին մասնակցելու իրավունքով՝ _____ (_____) հատ,

դիտորդի կարգավիճակով՝ _____ (_____) հատ:

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝

_____ (պաշտոնը) _____ (անուն, ազգանուն) _____ (ստորագրություն)

Կ.Տ.

« _____ » _____ թ.

Ակտ

առևտրային համակարգին միանալու վերաբերյալ

Հայաստանի ֆոնդային բորսա ԲԲԸ-ն (այսուհետ նաև՝ Օպերատոր), ի դեմս ներկայացուցիչ _____-ի, մի կողմից, և _____ (այսուհետ նաև՝ Մասնակից), ի դեմս ներկայացուցիչ _____-ի, մյուս կողմից ստորագրեցին սույն ակտը հետևյալի մասին.

1. Մասնակիցը հատկացրել է առանձնացված համակարգիչ (գործարանային համար՝ _____, օբյեկտի անվանում՝ _____), որն ապահովված է _____ ին միանալու հնարավորությամբ և բավարարում է հետևյալ չափանիշներին՝

Անվանում	Բավարար ցուցանիշ	Նշումներ
Պրոցեսոր	Pentium 4, 1.6 ԳՀց	
Օպերատիվ հիշողություն	1024 ՄԲայտ	
Կոշտ սկավառակի վրա ազատ տեղ	500 ՄԲայտ	
Տեսաքարտ	1024*768 High color	
Մոնիտոր	17 դյույմ	
Ցանցային քարտ	Ethernet 10 ՄԲիտ կամ մոդեմ 56,6 Կ	
Օպերացիոն համակարգ	Windows Professional 2000/XP, TCP/IP կանխագրերի աջակցում	
Անխափան սնուցման աղբյուր	Նվազագույնը 250Վտ հզորություն	

- Օպերատորը Մասնակցի կողմից առանձնացված համակարգչում տեղադրել է առևտրային համակարգին հեռացված տերմինալի միջոցով միանալու հնարավորություն տվող ծրագրային մոդուլը,
- Օպերատորի և Մասնակցի ներկայացուցիչները հաջողությամբ փորձարկել են հեռացված տերմինալի միջոցով առևտրային համակարգին միանալու հնարավորությունը,
- Սույն Ակտի 1 - 3 կետերում նշված գործողությունների արդյունքում հեռացված տերմինալի և առևտրային համակարգի միջև հաստատվեց կապ, ինչը հավաստում է հեռացված տերմինալի պատշաճ աշխատունակությունը:

Օպերատոր

«Հայաստանի ֆոնդային բորսա»
բաց բաժնետիրական ընկերություն

Մասնակից

Հասցե՝

_____

« » 20 թ.

Հասցե՝

_____

« » 20 թ.

**ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՄ
ԱՌԵՎՏՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՔԱՐՏԻ ԴԱԴԱՐԵՑՄԱՆ
ՄԱՍԻՆ**

Սույնով _____
(ընկերության անվանումը)

(այսուհետ՝ Ընկերություն) տեղեկացնում է, որ դադարեցնում է Ընկերության կողմից
«___» _____ թ.-ին _____-ին տրված և Օպերատորին
(անուն, ազգանուն)

ներկայացված առևտրի մասնակցին տրամադրվող իրավունքների քարտի
գործողությունը:

Իսնդրում ենք «___» _____ թ.-ից դադարեցնել Ընկերության առևտրի
մասնակից

_____ -ին նշված քարտով վերապահված բոլոր
իրավասությունները:
(անուն, ազգանուն)

Գործադիր
մարմնի ղեկավար՝ _____
(պաշտոնը) (անուն, ազգանուն) (ստորագրություն)

Կ.Տ.

« ___ » _____ թ.

Ա Ռ Ե Վ Տ Ր Ա Յ Ի Ն Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ա Գ Ի Ր № ____ / - ____ / ____

«Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ում կազմակերպվող
առևտրին մասնակցության մասին

ք. Երևան

« ____ » _____ 20 թ.

«Հայաստանի ֆոնդային բորսա» բաց բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ նաև՝ Օպերատոր), ի դեմս _____, որը գործում է Օպերատորի Կանոնադրության հիման վրա, մի կողմից, և _____ (այսուհետ նաև՝ Մասնակից), ի դեմս _____, որը գործում է Մասնակցի Կանոնադրության հիման վրա, մյուս կողմից (այսուհետ՝ Կողմեր), կնքեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին.

1. Պայմանագրի առարկան

Սույն պայմանագրով (այսուհետ՝ Պայմանագիր) կանոնակարգվում են Մասնակցի կողմից Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցության կապակցությամբ Օպերատորի և Մասնակցի միջև ծագող հարաբերությունները՝ սահմանելով վերջիններիս քաղաքացիական իրավունքներն ու պարտականությունները:

2. Պայմանագրում օգտագործվող հասկացությունները

Եթե Պայմանագրով այլ բան սահմանված չէ, ապա Պայմանագրում օգտագործվող հասկացություններն ունեն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով և Օպերատորի կանոններով սահմանված նշանակությունները:

3. Կողմերի իրավունքներն ու պարտականությունները

3.1. Սույն Պայմանագրի շրջանակներում Մասնակիցը պարտավոր է՝

- ա) պահպանել Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված պահանջները,
- բ) թույլ չտալ Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցության իրավունքի չարաշահում և անբարեխիղճ վարքագիծ.
- գ) որևէ շուկայում և հարթակում Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցության իրավունքն ապահովող լիցենզիայի գործողության սահմանափակման կամ ուժը կորցրած ճանաչվելու դեպքում այդ մասին 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Օպերատորին.
- դ) հեռացված տերմինալը կամ իրեն տրամադրված տերմինալը պահպանել սարքին վիճակում և զերծ պահել համակարգչային վիրուսներից.
- ե) չբազմացնել և երրորդ անձին չփոխանցել Օպերատորի կողմից տրամադրվող ծրագրային ապահովումը.
- զ) առևտրային նստաշրջանի ընթացքում առևտրային համակարգում առկա տեղեկությունները նույն առևտրային նստաշրջանի ընթացքում չհրապարակել կամ այլ ձևով երրորդ անձանց հասանելի չդարձնել.
- է) Օպերատորի կողմից տրամադրված ծրագրային ապահովումն օգտագործել միայն Օպերատորի կանոնների և սույն Պայմանագրի առարկայի շրջանակներում.
- ը) անմիջապես Օպերատորին տեղեկացնել առևտրային համակարգին միանալու համար նախատեսված ծրագրային մոդուլի վնասման մասին.

- թ) Օպերատորի կանոններին համապատասխան իրեն հասանելի տեղեկատվության հիման վրա ստուգել վերջնահաշվարկի արդյունքների հավաստիությունը և անհամապատասխանությունների հայտնաբերման դեպքում Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով, ձևով և ժամկետներում տեղեկացնել Օպերատորին և ձեռնարկել բոլոր հնարավոր միջոցներն անհամապատասխանությունները շտկելու ուղղությամբ.
- ժ) պատշաճ կերպով սույն Պայմանագրով և Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով վճարել միջնորդավճարները և այլ վճարները.

3.2. Սույն Պայմանագրի շրջանակներում Մասնակիցն իրավունք ունի՝

- ա) իր առևտրի մասնակիցների միջոցով իրական ժամանակի ռեժիմում մասնակցել Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին.
- բ) Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով Օպերատորի քննարկմանը ներկայացնել առաջարկություններ և դիտողություններ՝ կապված Օպերատորի, նրա մարմինների և անդամների գործունեության հետ.
- գ) առաջարկություններ ներկայացնել Օպերատորի կանոններում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ.
- դ) Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցության իրավունքն օգտագործել գովազդային և այլ նպատակներով.
- ե) Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված կարգով Օպերատորի տեղեկատվական բազաներից համապատասխան տեղեկություններ ստանալ, օգտվել Օպերատորին պատկանող տեխնիկական միջոցներից և համակարգերից.
- զ) Օպերատորին դիմել տարբեր հարցումներով՝ կապված Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրի հետ.
- է) Օպերատորի մասնագետներից ստանալ խորհրդատվություն առևտրային համակարգի ծրագրային մոդուլի, ինչպես նաև անհրաժեշտ ծրագրային ապահովման տեղադրման և համալրման վերաբերյալ.
- ը) առևտրային համակարգին միանալու համար նախատեսված ծրագրային մոդուլի վնասման դեպքում այդ մասին Օպերատորին տեղեկացնելուց հետո 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում Օպերատորից պահանջել տվյալ ծրագրային մոդուլի կրկնակի տեղադրում՝ Օպերատորին վճարելով Օպերատորի կանոններով սահմանված վճարը.
- թ) վերջնահաշվարկի արդյունքում իր իրավասու հաշիվներին փաստացի փոխանցված միջոցները Օպերատորից ստացված գործարքների գրանցման վկայականում պարունակվող տվյալներին չհամապատասխանելու դեպքում անհրաժեշտ ճշգրտումներ պահանջել Օպերատորից.
- ժ) օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված այլ իրավունքներից:

3.3. Սույն Պայմանագրի շրջանակներում Օպերատորը պարտավոր է՝

- ա) կատարել Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված պահանջները.
- բ) Մասնակցի կողմից Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցելու համար դեպոնացված միջոցներն օգտագործել բացառապես Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրի սպասարկման և Մասնակցի պարտավորությունների կատարման համար.
- գ) խորհրդատվությամբ ապահովել Մասնակցին առևտրային համակարգից օգտվելու հետ կապված հարցերի վերաբերյալ.
- դ) ապահովել առևտրային համակարգ մուտքագրված հայտերի և այլ տեղեկությունների գաղտնիությունը դրանց ստացման իրավասություն չունեցող անձանցից.
- ե) Մասնակցի անունից հանդես եկող առևտրի յուրաքանչյուր մասնակցի Օպերատորի կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով շնորհել ծածկագիր և գաղտնաբառ.

- զ) Մասնակցի անունից հանդես եկող առևտրի մասնակցի կողմից կատարված՝ սույն Պայմանագրով և/կամ Օպերատորի կանոններով սահմանված պահանջների խախտման հայտնաբերման դեպքում այդ մասին Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով տեղեկացնել Մասնակցին.
- է) ապահովել Մասնակցին Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված տեղեկատվության ժամանակին և պատշաճ կերպով տրամադրումը.
- ը) սույն Պայմանագրի 3.2 կետի ը) ենթակետում նշված պահանջը ստանալուց հետո 2 (երկու) աշխատանքային օրվա ընթացքում ապահովել առևտրային համակարգին միանալու համար նախատեսված ծրագրային մոդուլի կրկնակի տեղադրումը.
- թ) առևտրային նստաշրջանի հետաձգման, ընդմիջման, վերսկսման կամ դադարեցման դեպքում այդ մասին առևտրային համակարգի միջոցով կամ Մասնակցի կողմից Օպերատորին տրամադրված տեղեկություններում նշված կապի այլ միջոցներով անհապաղ, բայց ոչ ուշ քան 15 (տասնհինգ) րոպեի ընթացքում տեղեկացնել Մասնակցին.
- ժ) վերջնահաշվարկի ընթացքում անհամապատասխանությունների մասին Մասնակցից ահազանգ ստանալու դեպքում Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով, ձևով և ժամկետներում այդ մասին տեղեկացնել Հաշվարկային բանկին, խնդրելով հետաձգել Հաշվարկային բանկի գործառնական օրվա փակումը, համապատասխան Հաշվարկային գործակալին (անհրաժեշտության դեպքում) և միաժամանակ Մասնակցի հետ միասին ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները անհամապատասխանությունների պատճառները հայտնաբերելու և սահմանված կարգով վերացնելու ուղղությամբ:

3.4. Սույն Պայմանագրի շրջանակներում Օպերատորն իրավունք ունի՝

- ա) իրականացնել առևտրային համակարգի ծրագրային ապահովման փոխարինում՝ Մասնակցին նոր տարբերակներ փոխանցելով.
- բ) Մասնակցի կողմից սույն Պայմանագրի պայմանները և/կամ Օպերատորի կանոնների պահանջները խախտելու դեպքում կասեցնել Մասնակցի՝ Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցելու իրավունքը, հեռացված տերմինալը ժամանակավորապես անջատել Օպերատորի առևտրային համակարգից և/կամ կիրառել սույն Պայմանագրով և Օպերատորի կանոններով սահմանված այլ պատժամիջոցներ.
- գ) Օպերատորի կանոններով սահմանված դեպքերում և Մասնակցի կողմից ներկայացված Համաձայնության շրջանակներում օգտվել Մասնակցի (Մասնակցի Հաշվարկային գործակալի) հաշիվներից միջոցների գանձման իր իրավունքից.
- դ) Մասնակցի մեղքով Օպերատորի առևտրային համակարգի բնականոն աշխատանքին սպառնացող որևէ վտանգի դեպքում Մասնակցի հեռացված տերմինալը ժամանակավորապես անջատել առևտրային համակարգից՝ մինչև խնդրի լուծումը.
- ե) օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված այլ իրավունքներից:

3.5. Սույն Պայմանագրի շրջանակներում Կողմերը պարտավոր են ՍԻԲԻԷՆԵԹ համակարգային ցանցով փաստաթղթերի և տեղեկությունների ներկայացումը մյուս Կողմին իրականացնել միայն վերջինիս իրավասու էլեկտրոնային հասցեով:

4. Պատասխանատվությունը

- 4.1. Օպերատորը պատասխանատվություն չի կրում Մասնակցի կողմից Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին մասնակցության համար լիազորված առևտրի մասնակցի կողմից Օպերատորի կանոնների պահանջների խախտմամբ առևտրային համակարգ մուտքագրված հայտերի, հասցեական առաջարկների և կնքված գործարքների համար:
- 4.2. Օպերատորը պատասխանատվություն չի կրում Մասնակցի կողմից Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին հեռացված տերմինալի միջոցով մասնակցության խափանման

այն դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունեցել Մասնակցի կողմից Օպերատորի կողմից կազմակերպվող առևտրին հեռացված տերմինալի միջոցով մասնակցելու համար հատկացված համակարգչի ցուցանիշները Օպերատորի կողմից սահմանված պահանջներից ցածր լինելու պատճառով:

- 4.3. Սույն Պայմանագրով Օպերատորի կանոններով սահմանված պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար Կողմերը պատասխանատվություն են կրում ՀՀ օրենսդրությամբ, Օպերատորի կանոններով և սույն Պայմանագրով սահմանված կարգով:
- 4.4. Մասնակիցը պատասխանատվություն է կրում առևտրային համակարգ մուտքագրված հայտերի, հասցեական առաջարկների և այլ տեղեկությունների ճշտության և հավաստիության համար:
- 4.5. Օպերատորը պատասխանատվություն չի կրում Մասնակցի կորուստների համար, որոնք առաջացել են Մասնակցի անունից հանդես եկող առևտրի մասնակցին տրված ծածկագրով և գաղտնաբառով առևտրային համակարգ համապատասխան լիազորություններ չունեցող կամ երրորդ անձանց չարտոնված մուտքի պատճառով:
- 4.6. Օպերատորը պատասխանատվություն չի կրում Մասնակցի կորուստների համար, որոնք առաջացել են Հաշվարկային գործակալի գործողությունների արդյունքում:
- 4.7. Օպերատորը և Մասնակիցը պատասխանատվություն են կրում և պարտավոր են փոխհատուցել իրենց կողմից Օպերատորի կանոնների կամ սույն Պայմանագրի դրույթների խախտման հետևանքով մյուս Կողմին պատճառված իրական վնասները:
- 4.8. Կողմերը բանկային գաղտնիք կազմող տեղեկությունները հրապարակելու համար պատասխանատվություն են կրում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
- 4.9. Կողմը, որը փաստաթղթերի և/կամ տեղեկատվության առաքումն իրականացրել է ոչ իրավասու էլեկտրոնային հասցեից կամ ոչ իրավասու էլեկտրոնային հասցեին կամ չի իրականացրել ընդհանրապես՝ պատասխանատու է դրա հետևանքով առաջացած իրական վնասների համար:
- 4.10. Կողմերից մեկի գործողության կամ անգործության հետևանքով սույն Պայմանագրի որևէ դրույթի խախտումը մյուս Կողմին իրավունք չի վերապահում ձեռնարկելու սույն Պայմանագրի դրույթներին հակասող քայլեր:
- 4.11. Սույն Պայմանագրով սահմանված պահանջների պահպանման վերահսկողությունն իրականացվում է Օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով:

5. Վեճերի լուծման կարգը

- 5.1. Բոլոր վեճերը, որոնք առաջանում են սույն Պայմանագրի իրականացման ժամանակ, Կողմերը պետք է փորձեն լուծել բանակցությունների միջոցով՝ հաշվի առնելով Կողմերի փոխադարձ շահերը: Սույն Պայմանագրով որևէ Կողմին ներկայացված առարկությունները վերջինիս կողմից ենթակա են պարտադիր քննարկման 10 բանկային օրվա ընթացքում:
- 5.2. Պայմանագրի կատարումից Կողմերի միջև ծագած և դրանով չկարգավորված հարցերը ենթակա են լուծման ՀՀ իրավական ակտերի դրույթներին համապատասխան՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

6. Անհաղթահարելի ուժի ազդեցությունը

Կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե իրենց կողմից պարտականությունների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը արդյունք է եղել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության:

7. Պայմանագրի գործողությունը

- 7.1. Սույն Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում Կողմերի լիազորված ներկայացուցիչների կողմից ստորագրելու և կնքելու պահից:
- 7.2. Սույն Պայմանագիրը կարող է վաղաժամկետ դադարեցվել՝ Կողմերի գրավոր ձևակերպված փոխադարձ համաձայնությամբ:
- 7.3. Սույն Պայմանագրի գործողությունն ինքնաբերաբար դադարում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Մասնակցի կամ Օպերատորի լիցենզիաներն ուժը կորցրած/անվավեր ճանաչվելու պահից:
- 7.4. Սույն Պայմանագրի (դրա առանձին դրույթների) գործողությունը դադարում է, եթե ՀՀ օրենսդրությունում, ՀՀ այլ իրավական ակտերում և/կամ Օպերատորի կանոններում կատարվել են այնպիսի փոփոխություններ, որոնք անհնարին են դարձնում սույն Պայմանագրի (դրա առանձին դրույթների) գործողությունը՝ տվյալ փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելու օրվանից:
- 7.5. Օպերատորի կանոններում փոփոխությունների կամ լրացումների կատարմանը հավանություն չտված Մասնակիցն իրավունք ունի այդ փոփոխությունները կամ լրացումներն ուժի մեջ մտնելու օրվանից վաղաժամկետ միակողմանիորեն լուծել սույն Պայմանագիրը՝ այդ մասին գրավոր տեղեկացնելով (ծանցուցելով) Օպերատորին:
- 7.6. Բացի սույն Պայմանագրի 7.5 կետով սահմանված դեպքից, սույն Պայմանագիրը միակողմանիորեն վաղաժամկետ կարող է լուծվել նաև մյուս Կողմին այդ մասին երեք ամիս առաջ գրավոր տեղյակ պահելով:
- 7.7. Պայմանագրի լուծման դեպքում Կողմերի՝ սույն Պայմանագրով և Օպերատորի կանոններով ստանձնած և չկատարած պարտավորությունները ենթակա են պարտադիր կատարման, եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ այլ բան սահմանված չէ:
- 7.8. Սույն Պայմանագրի գործողության ժամկետը մեկ տարի է: Պայմանագրի ժամկետը լրանալուց մեկ ամիս առաջ Կողմերից որևէ մեկի նախաձեռնությամբ մյուս Կողմին Պայմանագիրը դադարեցնելու մասին գրավոր առաջարկ չներկայացնելու դեպքում, այն երկարաձգվում է ևս մեկ տարով և այդպես շարունակ՝ յուրաքանչյուր տարի:

8. Այլ դրույթներ

- 8.1. Կողմերի համաձայնությամբ սույն Պայմանագրի պայմանները կարող են փոփոխվել՝ լրացուցիչ համաձայնագիր կնքելու միջոցով:
- 8.2. Սույն Պայմանագիրը կնքվում է երկու օրինակից, որոնք ունեն հավասար իրավաբանական ուժ, յուրաքանչյուր Կողմին տրամադրվում է Պայմանագրի մեկական օրինակ:

9. Կողմերի իրավաբանական հասցեները և վավերապայմանները

Օպերատոր

«Հայաստանի ֆոնդային բորսա»
բաց բաժնետիրական ընկերություն

Մասնակից

Հասցե՝	Հասցե՝
Հեռ.՝	Հեռ.՝
Ֆաքս՝	Ֆաքս՝
Էլ. փոստ՝	Էլ. փոստ՝
ՍիԲիԷյՆԵթ իրավասու էլեկտրոնային հասցե՝	ՍիԲիԷյՆԵթ իրավասու էլեկտրոնային հասցե՝
ՀՎՀՀ՝	ՀՎՀՀ՝

Առևտրային հաշիվներ Հաշվարկային

բանկում՝
AMD՝
USD՝
EUR՝
Դեպո՝

_____

_____

« ___ » _____ 20 թ.

« ___ » _____ 20 թ.

Կ.Տ.

Կ.Տ.